

Odeslaná zpráva č. 971

S Stb České Budějovice

SU-0014/01-68/2

Ministerstvo vnitra
CENTR

P r a h a

21.8.68

S i t u a č n í z p r á v a :

Průzkumem veřejného mínění v Českých Budějovicích, provedeným v souvislosti s obsazením ČSSR vojenskými jednotkami států Varšavské smlouvy bylo zjištěno :

V průběhu dopoledních hodin počaly se vytvářet skupiny občanů na Žižkově náměstí. Občané ve skupinách diskutovali o obsazení ČSSR vojsky Varšavské smlouvy, a převážně tento vojenský akt odsuzovali. V debatách se vyskytovalo i napadání Sovětského svazu pro jeho údajně vykořisťovatelskou hospodářskou politiku vůči ČSSR. Byly zjištěny i takové názory občanů, že obsazení ČSSR má hlubší důvody nežli jen potlačení obrodného procesu. Skupinami osob byly nesený transparenty s hesly : "Svobodu bez okupantů", "Rusáci odejděte!" Na chodnících byly nápisy: "Gehe nach haus".

V odpoledních hodinách, zejména po ukončení dopoledních směn zaplnili občané Švermovo náměstí a přilehlou Tř.míru ve směru očekávaného příjezdu spojených armád. V čele shromážděných občanů byl nesen transparent vyjadřující nesouhlas s okupací. Kolem 14.00 hod. dorazily sovětské jednotky asi 4 km před České Budějovice, kde zůstaly stát. Zde byly očekávány davy obyvatel s transparenty a urážlivými výroky na adresu sovětských vojáků. Sovětští vojáci i bojová technika byla fotografována. Naproti tomu při projíždějící kolony západoněmeckých turistů, vracející se od Prahy ke státní hranici, byly našimi občany přímo před sovětskými vojáky nadšeně pozdravovány a oslavovány, což bylo z jejich strany opětováno. Kolem 16.00 hod. se kolona sovětských vojsk počala otáčet a opodál znovu zastavila. Při tom neustále docházelo k urážkám sovětských vojáků výkřiky "táhněte domů" a tp. Do Č. Budějovic dosud žádné vojenské jednotky nedorazily.

V průběhu dne docházelo v Českých Budějovicích ke kolportaci šestijazyčného plakátu "provolání k vojákům Varšavské smlouvy", kterým jsou vojáci vyzýváni k odchodu z ČSSR.

Ve všech závodech okresu Č.Budějovice nastoupili pracující do zaměstnání. Po raníchⁿ relacích rozhlasu počaly se scházet CZV KSČ, které

vyslovovaly plný souhlas vládě, vedení KSČ, presidentu republiky a Národnímu shromáždění. V průběhu dopoledne byla v celé řadě závodů zastavena práce a ženy byly uvolňovány ze zaměstnání k nákupům potravin. Mužské osazenstvo závodů většinou setrvalo na pracovištích a po ukončení pracovní doby odešlo na shromáždění na Žižkovo náměstí.

V n.p. MOTOR v Č.Budějovicích po vyslechnutí zprávy, že v Praze se střílí, byly vyslovovány jednotlivé hlasy, aby se střílelo též proti armádám, které obsazují naše území. Jinak v závodech byl celkem klid, nevyskytly se žádné provokace a pod.

Celkem normálně pracuje závod ČSAD v Č.Budějovicích i ostatní dopravní závody v kraji. Turnusová služba na linkách v rámci kraje je zajištěná. Dálkové autobusy Č.Budějovice - Brno a Hradec Králové dojely do cílových míst. Autobus Č.Budějovice - Praha dojel pouze na Pankrác, kde bylo vozidlo použito spojeneckými jednotkami a řidič se vrátil zpět. Kamiony mezinárodní dopravy byly rakouskými celními orgány vráceny zpět.

Provoz po železnici na tratích uzlu Č.Budějovice je normální. Obtíže nastávají v personálním obsazování vlaků, což je zapříčiněno tím, že železniční stanice Praha a Plzeň do Č.Budějovic vlakový personál neposílají vinou vojenské blokace uvedených železničních stanic.

Situace na jednotlivých OPK :

Horní Dvořiště :

Železniční doprava mezi přechodovými stanicemi Horní Dvořiště - Summerau byla přerušena v době od 04.00 hod. do 08.50 hod. Od té doby probíhá normálně.

Osobní přeprava je normální. Z rychlíku byl vysazen a vrácen zpět do Rakouska redaktor podle pokynů obsažených v dps. z centru Praha. Z ČSSR vycestovalo 24 cizích státních příslušníků a 18 čl.občanů.

Ve 14.15 hod. byl v prostoru pro zavazadla v kurzovním vagoně jedoucím do Lince zadržen pro pokus o přechod z ČSSR do Rakouska čl. státní příslušník DLOUHÝ Miloš, nar. 18.8.1924, bytem Nymburk, zaměstnán jako závozník v

Uhelných skladech Poděbrady. K pokusu o přechod se doznal.

Dolní Dvořiště :

Provoz na OPK je poměrně slabší, bylo odbaveno celkem 380 vozidel, převážně z odjezdu cizích státních příslušníků.

Na rakouské celnici je registrován po celý den zvýšený pohyb příslušníků ZW, četnictva a policie.

Ve 13.15 hod. se dostavil na OPK zemský velitel ZW pplk. MÖSER se žádostí, aby mu byla podána zpráva v okamžiku, kdy bude přejezd obsazen vojsky Varšavské smlouvy a že uzavře přejezd z rakouské strany. Dále sdělil, že rakouská armáda mobilizovala a připravuje se k obsazení hranic ČSSR.

Během dne byli zpět do Rakouska vráceni dva rakouští a dva západoněmečtí žurnalisté, kteří chtěli cestovat do ČSSR.

České Velenicě :

Provoz v odjezdu je poměrně silný, jedná se o příslušníky kapitalistických států vracející se z ČSSR. V příjezdu pak hlavně o čsl. občany.

Na rakouské straně je po celý den zjišťován zvýšený pohyb příslušníků ZW a četnictva. Kromě toho byly obsazeny dvojčlennými hlídkami ZW všechny cesty a mosty vedoucí od SH do rakouského vnitrozemí.

Z přechodu byli vráceni tři žurnalisté listu NEUE PRESSE.

Halámky :

Provoz na OPK tvoří hlavně odjezd kapitalistických státních příslušníků (110 aut), v příjezdu pak čsl. občané, vracející se do ČSSR (12 aut).

Na rakouské straně je zesílena kontrola cestujících příslušníky rakouského četnictva. Kromě toho provádí pravidelně každou hodinu podél SH hlídkové lety rakouský vrtulník.

Byly zaznamenány tři případy pokusu o vycestování do Rakouska čsl. občanů bez platných dokladů.

Nová Bystřice :

Provoz na OPK je hlavně v odjezdu příslušníků kapitalistických států (50 aut).

Z OPK byli do Rakouska vráceni dva novináři NEW YORK TIMES.

U závory na rakouské straně je shromážděno asi 20 osob, mezi nimi i příslušníci ZW, kteří zastavují každé auto a zřejmě vytěžují k situaci v ČSSR. Nepravidelně prolétá podél SH vrtulník rakouské armády.

Náčelník S Stb :

JUDr. Prskavec
pplk. JUDr. Prskavec Vratislav

R 971

21.8.1968

19.10 MASARIK+

archiv bezpečnosti
bezpečnostní složek

